ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ ความรู้และความเข้าใจของผู้บริโภคผักปลอดภัยในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นายอิสสระ สินธนกุลไพศาล

ปริญญา

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ส่งเสริมการเกษตร

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตรจารย์ รำไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย ประธานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. นรินทร์ชัย พัฒนพงศา กรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. สมพร ชนลือห์ชานนท์ กรรมการ

บทกัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้และความเข้าใจของผู้บริโภคที่มีต่อผัก ปลอดภัย ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยทางเศรษฐกิจ รูปแบบการบริโภคผักใน ครอบครัว และศึกษาปัญหาและอุปสรรคของผู้บริโภคผักปลอดภัยในจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยได้แก่ ผู้บริโภคผู้ซื้อผักปลอดภัยในจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 207 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า (quota sampling) โดยแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการทดสอบสมมติฐานวิเคราะห์แบบถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) และหาค่าทดสอบไค-สแคว์ (Chi-square test) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ตัวแปร

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 35 ปี มีการ ศึกษาในระดับปริญญาตรี มีจำนวนสมาชิกในครอบเรือนประมาณ 4 คน ส่วนใหญ่มีอาชีพค้าขาย และมีรายได้เฉลี่ยประมาณ 135,000 บาทต่อปี และมีรายได้เฉลี่ยของครอบครัวประมาณ 396,000 บาทต่อปี ผู้บริโภคผักปลอดภัยส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับความรู้มากโดยมีคะแนน เฉลี่ย 0.77

จากการวิจัยพบว่า ผู้บริโภคส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.0) เลือกซื้อผักปลอดภัยจากตลาดนัดสิน ค้าเกษตร โดยเหตุผลที่ผู้บริโภคตัดสินใจซื้อผักปลอดภัยจากแหล่งนั้นเพราะความสะดวก (ร้อยละ 57.0) และหลักเกณฑ์ในการเลือกซื้อผักปลอดภัยส่วนใหญ่พิจาราณาจากลักษณะภายนอก (ร้อยละ 51.2) ผู้บริโภคไม่ได้บริโภคผักปลอดภัยสม่ำเสมอ (ร้อยละ 52.2) เหตุที่ผู้บริโภคตัดสินใจในการ บริโภคผักปลอดภัยเพราะห่วงใยสุขภาพ (ร้อยละ 69.1) และผู้บริโภคส่วนใหญ่ประกอบอาหารเอง 8-14 ครั้งต่อสัปดาห์ (ร้อยละ 50.7) และรูปแบบการบริโภคคือ บริโภคทั้งสดและปรุง (ร้อยละ 89.9) มีความพึงพอใจในราคาผักปลอดภัย (ร้อยละ 72.9)และมีความคิดเห็นว่าผักปลอดภัยมีการดูแล รักษาในการผลิตยากกว่าผักทั่วไปจึงทำให้มีราคาสูง (ร้อยละ 68.6) แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ผู้บริโภค ได้รับเกี่ยวกับผักปลอดภัยคือศึกษาด้วยตนเอง (ร้อยละ 25.5)และทั้งหมดมีความเห็นว่าควรเพิ่มการ ประชาสัมพันธ์และมีความคิดเห็นว่าแหล่งจำหน่ายผักปลอดภัยยังไม่เพียงพอ (ร้อยละ 87.4) มีความ ยินดีที่จะจ่ายเพิ่มขึ้นเพื่อการบริโภคผักปลอดภัย (ร้อยละ 83.1) และมีความคิดเห็นในการส่งเสริม การบริโภคผักปลอดภัยกับส่วนต่างของราคา (ร้อยละ 77.3) และตัดสินใจบริโภคผักปลอดภัยเป็น ประจำ (ร้อยละ 58.9)

การทดสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ถดถอยพหุ แบบขั้นตอน พบว่า ความถี่ในการปรุง อาหารเองในครัวเรือนต่อสัปดาห์มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความรู้และความเข้าใจผักปลอดภัย และการหาค่าทดสอบไค-สแคว์ พบว่าการศึกษา และความถี่ในการปรุงอาหารเองในครัวเรือนมี ความสัมพันธ์กับความรู้และความเข้าใจผักปลอดภัย

ปัญหาอุปสรรคของผู้บริโภคได้แก่ราคาผักค่อนข้างสูงกว่าผักทั่วไปที่มีในท้องตลาด ข้อ เสนอแนะคือควรมีการผลิตผักปลอดภัยเพิ่มขึ้น เพื่อประชาชนทั่วไปจะได้มีโอกาสบริโภคผักปลอด ภัยมากขึ้นในราคาที่ถูกลง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title

Knowledge and Understanding of Safe Vegetable Consumers in

Chiang Mai Province

Author

Mr. Itsarah Sintanakoonpaisan

Degree

Master of Science (Agriculture) Agricultural Extension

Thesis Advisory Committee

Assoc.Prof.Rampaipan

Apichatpongchai

Chairperson

Assoc.Prof.Dr.Narinchai Patanapongsa

Member

Assoc.Prof.Dr.Somporn Choonluchanon

Member

ABSTRACT

The objectives of this research were to find out the consumer's knowledge and understanding of safety vegetable related to personal characteristics, socio - economic status, family's consuming method and the problems and obstructions.

The population of the 207 safety vegetable consumer in Chiang Mai province sampled by a quota sampling method using questionnaires. Collected data were statistically analyzed by Descriptive, Multiple Regression and Chi-square method to describe significance different and correlation of dependent and independent variables.

Results found that the consumers were 35 years old in average with a bachelor's degree holding. Their family members were about 4 persons and almost of them took responsible in trading. The average personal annual income was about 135,000 Baht where as the total of which in the family was about 396,000 Baht. High level average 0.77 scores, of knowledge and understanding of the safety vegetable was also found.

About 56.0% of sampled consumers purchased the vegetable from occasional agricultural market. The reasons of making decision to buy were as following: convenience (57.0%) vegetable performance (51.2%) and healthy care (69.1%). 50.7% of consumers were found cooking by themselves at the frequency of 8 to 14 times a week and the patterns of consuming were both in raw and cooked form (89.9%). They (68.6%) understood that the

cultivation of safety vegetable was more difficult in taking care than normal leading to be higher price and they satisfied of that (72.9%). The information source of safely vegetable for the consumers was studying by themselves (25.5%). Moreover, all of them needed to have more promotion in consuming of safety vegetable and about 87.4% of the sampling population needed more selling stores.

From the hypothesis by Multiple Regression with Stepwise method, it was found that the frequency of consumer's cooking per week were positive correlated with the knowledge and understanding of safety vegetable and the Chi – square test found that consumer's education and frequency of cooking per week related to the knowledge and understanding of safety vegetable.

Problem and obstrucles are sale price of safety vegetable is rather than other vegetables in the market. The suggestion is that safety vegetable should be produced increasingly. So people will have a chance to comsume safty vegetable with the lower price.

